

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการศึกษาโน้ตค้นทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อ เสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาโน้ตค้นทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับบันทึกสถานภาพของวิทยากรและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน

1.2 ตารางจำแนกประเภทของนิทานพื้นบ้าน ซึ่งจำแนกตามรูปแบบ (Form) 5 ประเภท

1.3 ตารางวิเคราะห์โน้ตค้นทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ทดลองวิเคราะห์โน้ตค้นทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้าน จำนวน 5 เรื่อง และได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

2. นิทานพื้นบ้านที่ใช้ในการวิจัย

นิทานพื้นบ้านที่ใช้ในการวิจัยคือ นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 116 เรื่อง โดยแบ่งเป็น

2.1 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาจากงานวิจัยเรื่องวรรณกรรมพื้นบ้าน จากค่ายลิ่งกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยปรีชา อุยตระกูล จำนวน 60 เรื่อง

2.2 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาจากหนังสือเรื่อง ของดีโคราช เล่ม 1 เล่ม 2 และ เล่ม 3 รวบรวมโดยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ รวม 26 เรื่อง

2.3 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัย เป็นผู้รวบรวมจากการ สัมภาษณ์วิทยากรในท้องถิ่นของจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ใคนิทานพื้นบ้าน จำนวน 30 เรื่องที่ไม่ซ้ำกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยถอดเทปที่ได้จากการสัมภาษณ์วิทยากรออกมา เป็นตัวอักษร โดยละเอียด ทุกคำพูด เพื่อรักษาสำนวนโวหาร และการใช้ถ้อยคำ ภาษา สลีลาในการเล่า ตลอดจนความคิดเห็น ของผู้เล่า และบรรยากาศในการเล่านิทานไว้

3.2 จำแนกนิทานพื้นบ้านออกเป็นประเภท ตามรูปแบบได้ 5 ประเภท โดยใช้ ตารางจำแนกประเภทที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3 สืบหาเนื้อหาในนิทานพื้นบ้านแต่ละ เรื่องว่า ข้อความตอนใดที่เป็นการกระทำ หรือความคิดของตัวละครที่สอดคล้องกับลักษณะของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในแต่ละมโนทัศน์ตามหัวข้อ จริยธรรม 30 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 แล้วบันทึกข้อความ ดังกล่าวลงในตารางวิเคราะห์ตามหัวข้อจริยธรรมนั้น ๆ

3.4 แง่ความถี่ของลักษณะของมโนทัศน์ทางจริยธรรม แต่ละข้อที่ปรากฏใน นิทานพื้นบ้านแต่ละ เรื่อง โดยให้คะแนน 1 คะแนนทุกครั้งที่พบลักษณะของมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละข้อ ลงในตารางที่วิเคราะห์ แล้วรวมความถี่ของลักษณะของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในแต่ละมโนทัศน์ เป็น ความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละข้อ

3.5 หาค่าร้อยละของความถี่และจัดอันดับของมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละข้อที่พบ ในนิทานพื้นบ้านที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด โดยจัดอันดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

3.6 หาค่าร้อยละของความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละข้อ ที่พบในนิทาน พื้นบ้าน จำแนกตามประเภท

3.7 จัดอันดับหัวข้อจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จากร้อยละของ ความถี่ที่ปรากฏในแต่ละหัวข้อจริยธรรมทั้ง 30 ประการ โดยจัดอันดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

3.8 จัดอันดับหัวข้อจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านแต่ละประเภท จากร้อยละของความถี่ ที่ปรากฏในแต่ละหัวข้อจริยธรรมทั้ง 30 ประการ โดยจัดอันดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

3.9 จัดอันดับนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน โดยจัดอันดับ จากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

3.10 สรุปผลของการวิเคราะห์ในรูปแบบของการบรรยาย อภิปราย และเสนอแนะ การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการ เรียนการสอนระดับประถมศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏ
 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด ที่พบมากที่สุด คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านผู้ที่
 รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 10.10 รองลงมาคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้าน
 ความกตัญญูคนเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ และด้านศาสนา
 เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข พบร้อยละ 7.65 เท่ากัน
2. มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏ
 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน ดังนี้
 - 2.1 มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา
 ประเภทนิทานปรัมปราที่พบมากที่สุด คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความกตัญญูคนเวที เป็นสิ่งที่
 ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ พบร้อยละ 11.62 รองลงมาคือ ด้านศาสนา
 เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข พบร้อยละ 10.92
 - 2.2 มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา
 ประเภทนิทานท้องถิ่น ที่พบมากที่สุด คือ ด้านความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม
 พบร้อยละ 11.64 รองลงมาคือ ด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 11.11
 - 2.3 มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา
 ประเภทเทพนิยาย ที่พบมากที่สุด คือ ด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 16.67
 รองลงมาคือ ด้านความกตัญญูคนเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ
 พบร้อยละ 9.52
 - 2.4 มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา
 ประเภทนิทานเรื่องสัตว์ ที่พบมากที่สุดคือ ด้านความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และ
 ยุติธรรม พบร้อยละ 17.39 รองลงมาคือ ด้านคนมีสัจยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเอง และ
 ผู้อื่นได้ และด้านความกตัญญูคนเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ
 พบร้อยละ 8.70 เท่ากัน
 - 2.5 มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา
 ประเภทนิทานดลกขบขันที่พบมากที่สุด คือด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 16.67
 รองลงมาคือ ด้านความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ และ
 ด้านความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า พบร้อยละ 6.82

3. มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 จำนวน 108 ข้อ ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมดจำนวน 66 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 61.11 จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน ที่พบมาก เป็นอันดับ 1 คือ นิทานปรัมปรา พบจำนวน 48 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 44.44 อันดับที่ 2 คือ นิทานท้องถิ่น พบจำนวน 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 37.04 อันดับที่ 3 คือ นิทานคลกขมขื่น พบจำนวน 36 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 33.33

4. หัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด ที่พบมาก เป็นอันดับ 1 คือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละ ซึ่งพบร้อยละ 14.72 อันดับที่ 2 คือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา พบร้อยละ 12.70 และอันดับที่ 3 คือ หัวข้อจริยธรรมด้านความกตัญญูกตเวที พบร้อยละ 9.09

5. หัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน ดังนี้

5.1 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานปรัมปรา มีเนื้อหาที่ปรากฏหัวข้อจริยธรรมด้านความเมตตากรุณามากที่สุด พบร้อยละ 17.61 รองลงมาคือหัวข้อจริยธรรมด้านความกตัญญูกตเวที พบร้อยละ 13.38 และหัวข้อจริยธรรมด้านความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พบร้อยละ 11.27

5.2 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานท้องถิ่น มีเนื้อหาที่ปรากฏหัวข้อจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละมากที่สุด ซึ่งพบร้อยละ 19.05 รองลงมาคือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา พบร้อยละ 12.76 และหัวข้อจริยธรรมด้านความเป็นผู้มีเหตุผล พบร้อยละ 11.64

5.3 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทเทพนิยาย มีเนื้อหาที่ปรากฏหัวข้อจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละมากที่สุด ซึ่งพบร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ หัวข้อจริยธรรมด้านการไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ พบร้อยละ 14.29 และหัวข้อจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร หัวข้อจริยธรรมด้านความกตัญญูกตเวที ซึ่งพบร้อยละ 11.90 เท่ากัน

5.4 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทาน เรื่องสัจจวิม ีเนื้อหาที่ปรากฏหัวข้อจริยธรรมด้านความ เป็นผู้มี เหตุผลและค่านิยมกตัญญูกตเวทิมากที่สุด ซึ่งพบร้อยละ 17.39 เท่ากัน รองลงมาคือ หัวข้อจริยธรรมด้านความ เมตตากรุณา พบร้อยละ 10.87 และ หัวข้อจริยธรรมด้านความ เป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจและรู้จักฝึกซ้อม หัวข้อจริยธรรมด้านความ กล้าหาญและความ เชื่อมั่นในตนเอง หัวข้อจริยธรรมด้านมารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมนระหว่างเพศ ซึ่งพบร้อยละ 8.70 เท่ากัน

5.5 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานตลกขบขันมี เนื้อหาที่ปรากฏหัวข้อจริยธรรมด้านความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละมากที่สุด ซึ่งพบร้อยละ 23.48 รองลงมาคือ หัวข้อจริยธรรมด้านความขยันหมั่น เพียร พบร้อยละ 15.15 และหัวข้อจริยธรรม ด้านความ เป็นผู้มีวิถึคุณธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม พบร้อยละ 6.06

6. นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 เรียงตามลำดับความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรม จำแนกตาม ประเภทของนิทานพื้นบ้านดังนี้

6.1 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานปริမ်ปราที่ปรากฏ ความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุดคือ เรื่องพระนางวัน รองลงมาคือ เรื่องพระปาจิคนางอรพิมพ์ เรื่องอินทปัตถา และ เรื่องพระสุธนมโนราห์ ตามลำดับ

6.2 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานท้องถิ่นที่ปรากฏ ความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องผู้บำเพ็ญประโยชน์ รองลงมาคือ เรื่อง ศรัทธา และ เรื่องลูกเขยงู เรื่อง เสือมาแล้วคะโมคกิดเอา ตามลำดับ

6.3 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทเทศนิยายที่ปรากฏความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุดคือ เรื่องเจ้ายอดทอง รองลงมาคือ เรื่องแก้วก่าพรา เรื่องก่าเนิดหอยโข่ง และ เรื่องผัวเมียไม่ เป็นสามีคคี ตามลำดับ

6.4 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเรื่องสัจวิม ที่ปรากฏ ความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องแม่หมานิล รองลงมา เป็นอันดับสอง คือ เรื่อง เต่ากับกระรอก และ เรื่องพญามังกับพญากา อันดับที่สาม คือ เรื่องทำไมความฝันไม่เป็น ความจริง และ เรื่องหอยกับกระด่าย และอันดับที่สี่ คือ เรื่อง เต่าเหาะและ เรื่องงูเหลือมคายพิษ

6.5 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานคลุกขบขันที่ปรากฏ ความถึงของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องหนูแซ่ เรื่องอาจารย์ทองอยากดัง และ เรื่องลูกศิษย์หลวงพ่อ รองลงมา เป็นอันดับที่สองคือ เรื่องทำไมพ่อตารักลูก เขยคน เล็ก และ เรื่องหลวงพ่อหมากมี อันดับที่สาม คือ เรื่องไอ้สาม เกลือ เรื่องพระขี้ตระหนี่ และ เรื่อง หกสหาย อันดับทีสี่ คือ เรื่องเจ๊กโอ เรื่องพ่อตาหมอลีเกะ เรื่องพระบวชนาน และ เรื่อง ตาเถน

อภิปรายผล

1. มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏ ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด ที่พบมากที่สุด คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมค้ำ ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ รองลงมาคือ ค้ำความกตัญญูกตเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ และค้ำศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข มโนทัศน์ทางจริยธรรมดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการ ศึกษาวรรณคดีอีสานในเชิงจริยธรรม โดยปรีชา อุยตระกูล และสุวัฒน์ ช่างเหล็ก (2527: 240-242) พบว่าแนวโน้มของจริยธรรมในวรรณคดีอีสานมีดังนี้คือ จริยธรรมที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามฮีตคอง ความสามัคคีปรองคอง การพูดควรพูดจาด้วยคำหวาน ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เกี่ยวกับศาสนา ความกตัญญู ความขยันหมั่นเพียร การอ่อนน้อมถ่อมตน การรักษา ความสะอาด และ เน้นให้เห็นถือธรรมชาติ จะ เห็นได้ว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมดนั้น เน้นค้ำผู้ที่รู้จักให้และรับ เป็นผู้มีน้ำใจ เช่นเดียวกับวรรณคดีอีสานที่ เน้นค้ำความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ฉะนั้นการนำนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา มา เป็นสื่อในการสอนจริยศึกษา น่าจะ เกิดผลดีกับ นักเรียน เพราะ เป็นการปลูกฝังมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่สอดคล้องกันทั้งที่บ้านและโรงเรียน

2. มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏใน นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน ดังนี้

2.1 มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่พบ ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานปริမ်ปรา จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นิทานพื้นบ้านประเภทนี้ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมค้ำความกตัญญูกตเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม

ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมาคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวของสังคมชนบท มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอย่างลึกซึ้งและแน่นแฟ้น สถาบันครอบครัวได้ถ่ายทอดค่านิยมและค่านิยมของสมาชิกในสังคม (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข 2528: 149) ความรักความเอาใจใส่เลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อลูกนั้น ทำให้ลูก ๆ ตระหนักถึงบุญคุณอันยิ่งใหญ่ ดังจะเห็นได้จากประเพณีชวชนาค ซึ่งเชื่อกันว่าการบวช เป็นการตอบแทนสนองคุณพ่อแม่ที่ได้เลี้ยงดูมาแต่เล็กแต่น้อย (วิลเลียม เคลาสเนอร์ อ้างถึงใน สุเทพสุนทร เกสซ์ 2511: 167) ฉะนั้นความกตัญญูทักเวทิจึง เป็นสิ่งที่ปลูกฝังกันมาในสังคมไทยทุกยุคทุกสมัย

นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเพณีทานปรีมปรา มีเนื้อหาที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมค่านิยมหลักสุตรประณคศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยเน้นค่านิยมกตัญญูทักเวทิจึง เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ และด้านศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีอย่างลึกซึ้งและแน่นแฟ้น รวมทั้งอิทธิพลของพุทธศาสนา

2.2 มโนทัศน์ทางจริยธรรมค่านิยมหลักสุตรประณคศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่พบในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเพณีทานปรีมปรา จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่านิทานพื้นบ้านประเพณีปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมค่านิยมมี เหตุผลช่วยให้คิดจิตใจได้ถูกต้องและยุติธรรมมากที่สุด รองลงมาคือค่านิยมที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ สำหรับความมีเหตุผลที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรมของผู้ปกครองบ้านเมือง หรือพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะต้องตั้งอยู่ในทศทิศราชธรรม คือ ธรรมในการปกครองบ้านเมือง 10 ประการ และในการพิจารณาใคร่ครองเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และมีเหตุผล โดยได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา เรื่องของอริยสัจสี่ ที่สอนให้คนรู้จักหาเหตุและผล ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหาค่าง ๆ โดยอาศัยเหตุผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาบรรณคดีอีสานในเชิงจริยธรรม โดยปรีชา อุยตระกูล และสุวัฒน์ ช่างเหล็ก (2527: 226-227) ในด้านของจริยธรรมสำหรับผู้ปกครองจะต้องตั้งอยู่ในทศทิศราชธรรมและควรพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ให้ถี่ถ้วนถี่ การพิจารณาคุณและโทษควรวีคตตามขนบธรรมเนียมของบ้านเมืองของคน และความมีเหตุผลในการพิจารณาคดีต่าง ๆ ควรมีการปรึกษาหารือกัน สำหรับในค่านิยมของการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น

เนื่องจากสังคมในชนบทของจังหวัดนครราชสีมา เป็นสังคมชนบทที่มีอาชีพ เกษตรกรรม เป็นอาชีพหลัก คนในสังคม เกษตรกรรมย่อมมีความผูกพันสามัคคีกลมเกลียวกันและยังมีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติ เห็นอกเห็นใจกัน (รัชนิกร เศรษฐโร 2523: 23) จากสภาพสังคมดังกล่าวทำให้คนไทยมีความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของการให้สิ่งของและความใส่ใจในธุระของผู้อื่น ผู้ที่ได้รับของจากผู้อื่นจะค้อมทักท้วงใน เวลาอันสมควร (รัชนิกร เศรษฐโร 2523: 118) ฉะนั้นจึงมีทั้งผู้ให้และผู้รับ ซึ่งแสดงถึงความมีน้ำใจอยู่ในสังคม เสมอมา

นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานท้องถิ่น มี เนื้อหาที่ปรากฏ มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 โดย เน้นด้านความมี เหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม และด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ ซึ่ง เป็นผลมาจากอิทธิพลของพุทธศาสนาและสภาพสังคม เกษตรกรรมที่มีความผูกพันกันแบบ เครือญาติ

2.3 มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่พบในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภท เทพนิยาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นิทานพื้นบ้านประเภทนี้ ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความกตัญญูกตเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ในสังคม เกษตรกรรมทั่ว ๆ ไป ศาสนามักจะเป็นศูนย์รวมในทางจิตใจ และทางความคิดของประชาชน เสมอ ศาสนาจึงมีบทบาทและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของชาวชนบทมาก เพราะกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกิด การตาย การศึกษาเล่าเรียน และการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับวัดและศาสนาแทบทั้งสิ้น การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นและทำบุญให้ทาน เป็นอิทธิพลที่มาจากศาสนาพุทธ ชาวอีสานถือว่าการให้เป็นการได้บุญ คือได้สร้างกรรมดี คนที่สร้างกรรมดีไว้มากย่อมมีบุญมาก อานิสงส์แห่งการทำกรรมดี จะคอยปกป้องคุ้มครองผู้กระทำให้อยู่เย็น เป็นสุขปราศจากโรคภัย (จารุวรรณ ธรรมวัตร 2522: 23) จึง เป็นสิ่งที่ถือปฏิบัติสืบมา

นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภท เทพนิยาย มี เนื้อหาที่ปรากฏ มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 โดย เน้นด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ และด้านความกตัญญูกตเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อในการสร้างกรรมดี จะส่งผลให้ผู้กระทำอยู่เย็น เป็นสุข นอกจากนี้ ยังมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 จำนวนมาก

ซึ่งไม่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านประเภทนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิทานพื้นบ้านในประเภทนี้ที่นำมาวิเคราะห์มีจำนวนน้อยคือ 5 เรื่อง จึงทำให้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร

2.4 มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่พบในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเรื่องสัตว์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านิทานพื้นบ้านประเภทนี้ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรมมากที่สุด รองลงมาคือด้านคนที่มีสคิยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหของตนเองและผู้อื่นได้ และด้านความกตัญญูคเวทื เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ จากลักษณะโครงเรื่องของนิทานเรื่องสัตว์แสดงให้เห็นพฤติกรรมสัตว์ที่เล่าเป็นเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตมนุษย์เพื่อให้เป็นคติสอนใจ โดยนิทานเรื่องสัตว์มักจะแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ตัวหนึ่งกับความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของสัตว์อีกตัวหนึ่ง เป็นการชิงไหวชิงพริบกัน (กิ่งแก้ว อัดถาวร 2519: 17) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพของมนุษย์ในการชิงไหวชิงพริบ เพื่อแก้ปัญหาทั้งของตนเองและผู้อื่น โดยอาศัยความมีเหตุผลช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งถือว่าเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ณรงค์ เล็งประชา 2523: 13) นอกจากนี้ยังนำพฤติกรรมของสัตว์มาเป็นเครื่องสอนวิธีการปฏิบัติของมนุษย์ในเรื่องต่าง ๆ เช่นความกตัญญูคเวทื เพื่อให้มีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมอีกด้วย

นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเรื่องสัตว์ มีเนื้อหาที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 โดยเน้นมโนทัศน์ทางจริยธรรมในด้านความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม และด้านคนมีสคิยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหของตนเองและผู้อื่นได้ ซึ่งเป็นลักษณะรูปแบบของนิทานเรื่องสัตว์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการชิงไหวชิงพริบ การใช้เหตุผล เพื่อแก้ปัญหาทั้งของตนเองและผู้อื่น

2.5 มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่พบในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานดลกขมขื่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านิทานพื้นบ้านประเภทนี้ ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งคนไทยสมัยโบราณถือกันว่าน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญอะไรก็แบ่งกันกิน ใครมีฐานะก็ช่วยกันทำ เห็นอกเห็นใจ ลินทรพย์ทั้งหลายไม่ได้มีไว้ขาย หากมีไว้แบ่งปันกันในระหว่างเพื่อนบ้าน (เจือ สตะเวทื มปป.: 42-43) ในสังคมไทยชนบทมีความสัมพันธ์แบบรักใคร่สนิทสนมแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

คนไทยในชนบทจึงได้ชื่อว่า “ไม่เห็นแก่ตัว” แต่จะมีคุณธรรมที่ดีคือ “เห็นแก่เกียรติยศของตัว” ไม่คิดเอาเปรียบเพื่อนบ้านด้วยประการใด ๆ ทั้งสิ้น ทุกคนถือว่าตนมีเกียรติจะต้องรักษา เกียรตินั้นไว้อย่างสูงด้วยการขยันขันแข็งทำมาหากินอย่างวิริยะอุตสาหะ เพื่อที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีเกียรติ (เจือ สตะเวทิน มปป. : 44)

นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานดลกขบขัน มีเนื้อหาที่ปรากฏในทัศนทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 โดยเน้นทัศนทางจริยธรรมด้านผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ และค่านิยมขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพสังคมไทยในชนบท มีความสัมพันธ์รักใคร่สนิทสนม ถือว่าน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญ มีอะไรก็แบ่งปันกันและทุกคนถือว่าตนเองมีเกียรติจะต้องรักษา เกียรติไว้ด้วยการขยันขันแข็ง

จากการศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านแต่ละประเภทนั้นไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้เพราะนิทานพื้นบ้านเหล่านี้ เป็นนิทานพื้นบ้านที่รวบรวมมาจากท้องถิ่นต่าง ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีสภาพสังคมชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังมีศาสนาพุทธซึ่งมีอิทธิพลต่อจริยธรรมของชาวชนบท เป็นอย่างมาก โดยที่ชาวบ้านได้ยึดถือหลักคำสอนของศาสนาพุทธมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันด้วย

3. หัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด ที่พบมากที่สุดคือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ รองลงมาคือ ความเมตตากรุณา และความกตัญญูทดแทน ซึ่งสอดคล้องกับจริยธรรมในวรรณกรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ศึกษาโดย ปรีชา อุยตระกูล (2520: 73-74) ศรีสุตา เอื้อนครินทร์ (2520: 519-523) ยุพดี จรรย์ยานนท์ (2522: 253-257) และกิ่งแก้ว เพ็ชรราช (2528: 336-339) ดังนี้ จริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ความอดกลั้น การเชื่อฟังผู้อาวุโส ความกตัญญูทดแทน ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตากรุณา ความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ ไม่โลภ ความสามัคคี การเคารพผู้อาวุโส การให้เกียรติและยกย่องผู้มีความรู้และใช้ปัญญา การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ความศรัทธาในศาสนาที่นับถืออย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ยังมีบางส่วนของสอดคล้องกับงานวิจัยของ

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ (2529: 88-89) เรื่องความเชื่อทางจริยธรรมของคนไทย ในปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่สูงสุด 11 อันดับแรกคือ การมีความขยันหมั่นเพียร การมีวินัยในตนเอง การรู้ตัวไม่ประมาท การประกอบอาชีพอิสระ การบริจาคทรัพย์ การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน การรักษาสุขภาพ การตั้งมาตรฐานของตนเอง การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด การให้ความช่วยเหลือ

จะเห็นได้ว่าจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่สอดคล้องกับหัวข้อจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 และความเชื่อทางจริยธรรมของคนไทยในปัจจุบัน ฉะนั้นการนำนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาใช้ในการเรียนการสอนจริยศึกษาคามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงเป็นสิ่งที่น่ากระทำเพราะนิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ และมีความสัมพันธ์กับชีวิตจริง ๆ ของเด็กในท้องถิ่น รวมทั้งยังเป็นการนำเอามรดกทางสติปัญญาของบรรพบุรุษที่นับวันจะสูญหายไปทุกทีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในปัจจุบัน

ส่วนหัวข้อจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ไม่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน เรื่องใดเลย คือ หัวข้อจริยธรรมด้านการยอมรับความเปลี่ยนแปลง เนื่องจากลักษณะทางสังคม วัฒนธรรมของชาวชนบทไทยที่ยึดมั่นในคติของบรรพบุรุษ ความคิดและการกระทำดั้งเดิมของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย เป็นอย่างไร ก็จะถ่ายทอดให้แก่ลูกหลาน เป็นช่วง ๆ ไป ชาวชนบทจึงยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งเคยกระทำซ้ำซากกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบันก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง (ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ 2515: 163) ประกอบกับการที่คนไทยส่วนใหญ่มีชีวิตผูกพันอยู่กับธรรมชาติที่สงบตามระบบการเกษตรกรรม และการปฏิบัติตามพระพุทธธรรมเกี่ยวกับการแสวงหาความสงบของจิตใจ ทำให้การเคลื่อนไหวทางสังคมมีน้อย (อานนท์ อภาภิรม 2515: 46) ความเปลี่ยนแปลงจึงไม่ค่อยเกิดขึ้น ฉะนั้นหัวข้อจริยธรรมในเรื่องการยอมรับความเปลี่ยนแปลงจึงไม่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา

4. หัวข้อจริยธรรมคามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน

4.1 หัวข้อจริยธรรมคามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานบรมิปรา ที่พบมากที่สุดคือ หัวข้อจริยธรรม

ด้านความ เมตตา กรุณา รองลงมาคือความกตัญญู กตเวทิตะ และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เนื่องมาจากศาสนามีอิทธิพลต่อชีวิตจิตใจ และวิถีชีวิตของชาวไทยในชนบท เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่ชาวไทยในชนบท เสื่อมใสศรัทธา และได้ นำหลักพระพุทธศาสนา เช่น ความ เมตตา กรุณา มาปรับใช้กับชีวิตของคน (รัชนิกร เศรษฐ 2523: 27)

4.2 หัวข้อจริยธรรมความหลักสุตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏใน นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานท้องถิ่นที่พบมากที่สุดคือ หัวข้อจริยธรรมด้าน ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ รองลงมาคือ ความ เมตตา กรุณา และ ความ เป็นผู้มี เหตุผล จากลักษณะรูปแบบของนิทานท้องถิ่นนั้น แม้ว่าจะ เป็น เรื่อง แปลกพิสดาร หรือ หันวิสัยความเป็นจริง ไปบ้างก็ตาม ยัง เชื่อว่า เรื่อง เหล่านี้ เกิดจริง เป็นจริง หรือ มี เค้ความจริง มี ตัวบุคคลจริง ๆ มีสถานที่กำหนดคนแน่นอน (กุหลาบ มัลลิกะมาส นปป.: 106) ฉะนั้น หัวข้อจริยธรรมที่ปรากฏมากที่สุด คือ ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวบ้านประพฤติกฎปฏิบัติจริงในสังคมเกษตรกรรมที่มีความผูกพันกันแบบ เครือญาติ นอกจากนี้ยังมีหัวข้อจริยธรรมด้านความ เมตตา กรุณา และ ความ เป็นผู้มี เหตุผล ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากพุทธศาสนา โดยที่ชาวบ้านมีความ เชื่อ ใน เรื่องกฎแห่งกรรม จึง เป็น เหตุให้ประพฤติกฎศีลสิ่งที่ดีงาม

4.3 หัวข้อจริยธรรมความหลักสุตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏใน นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเทพนิยาย ที่พบมากที่สุดคือ หัวข้อจริยธรรมด้านความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ รองลงมาคือ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ และความขยันหมั่นเพียร นิทานพื้นบ้านประเภท เทพนิยายนี้มักมีล้นลับพันอับกับความ เชื่อถือทางศาสนา และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์ปฏิบัติในทางศาสนา (กุหลาบ มัลลิกะมาส นปป.: 108) สังคมไทยได้รับเอาพุทธศาสนา เป็นแนวปฏิบัติในสังคม โดยยึดถือศีลและธรรมร่วมกัน เรียกว่าศีลธรรมจาก เบญจศีลและ เบญจธรรมของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ซึ่งท่านบัญญัติศีลไว้ 5 ประการ และธรรมอีก 5 ประการ ในที่นี้กล่าวเพียง 2 ประการ เพื่อสนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้ คือ ศีลข้อ 1 ท่านให้เว้นจากการฆ่าสัตว์ มีธรรมสนับสนุนคือ เมตตา กรุณา และ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ศีลข้อ 2 ท่านให้เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาารเป็นโจร มีธรรมร่วมสนับสนุนคือ ล้มมาอาชีวะ คือหมั่นประกอบ การเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ (เจือ สดะเวทิน นปป.: 40) ฉะนั้นจริยธรรมที่ปฏิบัติจึงมาจาก คำสอนของศาสนาพุทธ

4.4 หัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเรื่องสัตว์ที่พบมากที่สุด คือหัวข้อจริยธรรมด้านความเป็นผู้มีเหตุผล และด้านความกตัญญูทดแทน ร่องลงมาคือ ความเมตตา กรุณา จากลักษณะโครงเรื่องของนิทานเรื่องสัตว์ มักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ตัวหนึ่ง ซึ่งความฉลาดที่สามารถแสดงให้เห็นได้อย่างหนึ่งคือ ความเป็นผู้มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเหตุผลและอยู่ในขอบเขตของศีลธรรม นอกจากนี้สถาบันครอบครัวในสังคมชนบทของไทยนั้น มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น ได้ปลูกฝังให้สมาชิกของครอบครัวได้รู้ถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณและรู้จักตอบแทนบุญคุณนั้น รวมทั้งอิทธิพลของศาสนาพุทธที่ชาวบ้านยึดถือ เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

4.5 หัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานดลกขบขันที่พบมากที่สุดคือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ร่องลงมาคือ ความขยันหมั่นเพียร และความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม ลักษณะโครงสร้างของนิทานดลกขบขันตั้งอยู่บนความกลับตาลปัตรของชะตาชีวิต ความผิดกลายเป็นทางนำลาภ ความอุปถัมภ์และผิดประเพณีทำให้เกิดความหรรษา (กิ่งแก้ว อัครถาวร 2519: 17) แต่แฝงไว้ด้วยจริยธรรมซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากพุทธศาสนา และสภาพสังคมของท้องถิ่น โดยถือเอาหลักเรื่องบุญเรื่องบาปเป็นเกณฑ์ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามจะต้องนึกไปในทางบุญบาป ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน นอกจากนี้ยังต้องมีความขยันหมั่นเพียรเพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและสังคมยอมรับ

5. นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 เรียงตามลำดับความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรม จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน ดังนี้

5.1 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาประเภทนิทานปรัมปราที่ปรากฏความถี่ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องพระนางวัน ร่องลงมาคือ เรื่องพระปาจิคนางอรหิมพ์ เรื่องอินทนิลดา และ เรื่องพระสุนทรนโมราห์ เนื่องจากลักษณะของนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานปรัมปรา เป็นเรื่องที่ยาว มีหลายสาระประกอบอยู่ในนิทาน และตัวเอกของเรื่องเป็นผู้มีคุณสมบัตพิเศษ (กุหลาบ มัลลิกะมาส มปป.: 105-109) โดยเฉพาะ เรื่องพระนางวันนี้ ตัวเอกของเรื่องคือ พระนางวันซึ่งเป็นผู้มีบุญญาธิการ แม้ว่าในตอนแรกของเธอเรื่องจะต้องพบกับ

ความยากลำบาก เนื่องจากพลัดพรากจากมารดาตั้งแต่ยัง เด็ก แล้วพระภานุนำไปซบเลี้ยง ให้การศึกษาเล่าเรียนวิชาต่าง ๆ การที่พระนาวันไปอยู่กับผู้ทรงศีล ฉะนั้นการอบรมสั่งสอนที่พระนาวันได้รับ จึง เป็นสิ่งที่ดีมีคุณธรรม ซึ่งปรากฏให้เห็นจากการกระทำต่าง ๆ ของพระนาวัน ล้วนแต่เป็นการกระทำที่มีจริยธรรมทั้งสิ้น จึงทำให้นิทานเรื่องนี้ปรากฏโน้ตทัศน์ทางจริยธรรม สูงกว่า เรื่องอื่น และในที่สุดผลของการกระทำความคิดต่าง ๆ ได้สั่งให้พระนาวันได้พบกับมารดา ได้แต่งงานกับหญิงที่ตนรัก และได้ปกครองบ้านเมืองอย่างมีความสุขตลอดมา

5.2 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาประเภทนิทานท้องถิ่นที่ปรากฏความดี ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องผู้บำเพ็ญประโยชน์ ร่องลงมาคือ เรื่องศรีธธา และ เรื่องลูกเขยงู เรื่องเสื่อมาแล้วคะโบคก็เคเอา จากลักษณะของนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานท้องถิ่น มักเป็น เรื่อง เหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความ เชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือคตินิยม (กุหลาบ มัลลิกะมาส มปป. : 105-109) นิทานเรื่องผู้บำเพ็ญประโยชน์นี้ จัดเป็นนิทาน ท้องถิ่น ประเภทคติสอนใจ ซึ่งเจตนาสอนความประพฤดี เรื่องผู้บำเพ็ญประโยชน์นี้ ตัวเอกของ เรื่องคือผู้เฒ่าราธอายุ 80 ปี อยู่ที่เมืองลาวัดถึ ซึ่งเป็นเมืองในประเทศอินเดีย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้เฒ่า เคยบวชเรียนและ เป็นพระนักเทศน์มาก่อน ฉะนั้นนิทานที่เล่าจึงได้รับอิทธิพลทางพุทธศาสนา ซึ่งส่งผลถึงพฤติกรรมของตัวเอกของ เรื่องที่ประกอบแต่คุณงามความดี โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน กล่าวคือ ผู้เฒ่าราธนี้กำลังขุดหลุมเพื่อปลูกมะม่วง พอดีกับที่พระเจ้าแผ่นดินซึ่งปลอมตัวออกบวช เพื่อตรวจสอบการทุจริตของราษฎรผ่านมาพบ เข้า จึงถามผู้เฒ่าราธว่า ขุดหลุมทำอะไร ผู้เฒ่า ราธตอบว่าปลูกมะม่วง พระเจ้าแผ่นดินจึงถามต่อไปว่า ท่านอายุ 80 ปีแล้วจะได้กินมะม่วง หรือ เพราะปลูกแล้วอีก 5 ปีจึงจะออกผล ผู้เฒ่าราธจึงตอบว่า ไม่สำคัญว่าตนจะได้กินหรือไม่ อยากจะปลูกไว้ เพื่อ เป็นประโยชน์แก่ลูกหลาน แล้วถ้าเผื่อตนเองยังไม่ตายก็ได้กินมะม่วงด้วย หากว่าคนไม่ทำไว้ตอนนี้ ลูกหลานก็จะไม่ได้กินด้วย พระเจ้าแผ่นดินได้ฟังก็ประทับใจจึงปูนบำเหน็จ รางวัลให้ นิทานเรื่องนี้ผู้เฒ่ามีเจตนาเพื่อสอนความประพฤดี ใน เรื่องของการกระทำความคิดซึ่ง กระทำได้ทุก เมื่อไม่ว่าจะมีอายุมากแล้วก็ตาม และตัวละครใน เรื่องล้วนกระทำแต่ความดีทั้งสิ้น นิทานเรื่องนี้จึงมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมมากกว่า เรื่องอื่น

5.3 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภท เทพนิยายที่ปรากฏความดี ของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุดคือ เรื่อง เจ้ายอคทอง ร่องลงมาคือ เรื่องแก้วกำพร้าว เรื่อง กำเนิดหอยโข่ง และ เรื่องหัวเมียไม้ เป็นสามัคคี จากลักษณะของนิทานพื้นบ้านประเภท เทพนิยาย

มักมีส่วนสัมพันธ์กับความ เชื่อถือทางศาสนา และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์ปฏิบัติในทางศาสนา (กุหลาบ มัลลิกะมาส มปป.: 105-109) นิทานพื้นบ้านเรื่องเจ้ายอคทองนี้มี เนื้อเรื่อง ที่ค่อนข้างยาว และเกี่ยวกับความ เชื่อถือทางศาสนา กล่าวคือในชนบทนั้นศาสนาพุทธมีอิทธิพล ค่อนข้างชัดเจน และวิถีชีวิตของชาวชนบทอย่างมาก โดยชาวชนบทมีความ เชื่อในเรื่องกรรม ชาตินี้ หรือบุญบาป และเชื่อกันอย่างแน่นแฟ้นว่า ชาตินี้ปัจจุบันของคนคือ ผลกรรมที่สั่งสม เอาไว้ ทั้งดีและชั่ว ทั้งในภพนี้และภพก่อน และคนจะต้องได้รับผลของการกระทำที่ตนทำไว้ ไม่ว่าจะ เป็นชาตินี้ ชาตินี้ เพราะฉะนั้นไม่ว่าคนจะกระทำความอะไรในปัจจุบัน จะเลือกทำแค่สิ่งที่ เป็นบุญ เป็นกุศล เพื่อว่าจะได้มีชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในอนาคคและปัจจุบัน (วิล เดียม เคลาส เนอร์ อ้างถึง ใน สุ เทพ สุนทร เภสัช 2511: 178) ดังปรากฏในนิทานเรื่องเจ้ายอคทอง คือตัวเอกของ เรื่องได้ทำบุญโดยนำทองที่มีอยู่เพียง เล็กน้อยใส่ลงไป ในหลุม เสนา แล้วอธิษฐานให้พบแค่สิ่งดี ๆ ในชาตินี้ และ เมื่อตายไปแล้วได้มาเกิดในชาตินี้ ก็พบว่าบริเวณบ้านมีหน่อไม้งอกออกมา เป็นทองได้พบและแต่งงานกับธิดาของกษัตริย์ แล้วได้ครอง เมืองต่อมาอย่างมีความสุข ซึ่งเป็น การทำกุศลในชาตินี้ก่อนแล้วส่งผลในชาตินี้ต่อมา ความความ เชื่อของชาวชนบท พฤติกรรมที่ปรากฏ ในนิทานจึง เป็น เรื่องของการทำบุญกุศล จึงปรากฏความดีมี โนทัศน์ทางจริยธรรมสูง

5.4 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทาน เรื่องสัตว์ที่ปรากฏ ความดีของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุดคือ เรื่องแม่หมาบิล รองลงมา เป็นอันดับสองคือ เรื่อง เต่ากับกระรอก และเรื่องพญามังกับพญากา อันดับที่สามคือ เรื่องทำไมความฝันไม่เป็นความจริง และเรื่องหอยกับกระด้าย และอันดับที่สี่คือ เรื่องเต่าเหาะ และเรื่องจูเหลื่อมคายพิษ จาก ลักษณะของนิทานพื้นบ้านประเภทนิทาน เรื่องสัตว์นี้ มีสัตว์เป็นตัวเอกของเรื่องแต่สมมติว่ามีความ คิดและการกระทำต่าง ๆ คลอคลึงกับคนอย่างมนุษย์ธรรมดา มีจุดที่น่าสนใจของเรื่องอยู่ที่ ข้อขบขันหรือ เรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่าง ๆ มีคติสอนใจ สอนความประพฤดี (กุหลาบ มัลลิกะมาส มปป.: 105-109) ดังตัวอย่างใน เรื่องแม่หมาบิลซึ่งเป็น เรื่องที่ปรากฏมโนทัศน์ ทางจริยธรรมสูงสุด เรื่องแม่หมาบิล เป็น เรื่องที่สอนความประพฤดีของมนุษย์ในเรื่องของความ เชื่อฟังและความกตัญญูต่อบิดามารดา ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดและเป็นอาจารย์คนแรกของลูก ดังนั้น จึงอยู่ในฐานะที่จะได้รับความบูชาสูงสุดจากบุตรธิดา แม้อุปนิสัยใจคอ และหน้าตาทำทางจะ น่ารังเกียจเพียงใดก็ตาม คุณสมบัติ เบื้องต้นย่อมควรแก่ความกตัญญูอย่างเต็มที่ (กิ่งแก้ว อัคคากร 2514: 21) ดังปรากฏในนิทานเรื่องแม่หมาบิล ซึ่งแม่มีรูป เป็นสุนัข ส่วนลูก เป็น

มนุษย์ ลูกกตัญญูจะมีความสุขความ เจริญ ส่วนลูกอกตัญญูอายุไม่ยอมนับถือนับถึงแม่ของคน จึง
เสื่อมเสีย ล่มจมในที่สุด

5.5 นิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาประเภทนิทานดลกขบขันที่ปรากฏ
ความดีของมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุดคือ เรื่องหนูแซ่ เรื่องอาจารย์ทองอยากดัง และเรื่อง
ลูกศิษย์หลวงพ่อ รองลงมา เป็นอันดับที่สองคือ เรื่องทำไมพ่อจารย์ลูก เขยคนเล็ก และเรื่อง
หลวงพ่อหมากมี อันดับที่สามคือ เรื่องไอ้สามเกลอ เรื่องพระขี้กระหน่ำ และเรื่องทกสหาย
อันดับที่สี่คือ เรื่องแจ๊กโอ เรื่องพ่อคาทอลิก เรื่องพระบวชนาน และเรื่องดาเถน จาก
ลักษณะของนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานดลกขบขัน มักเป็น เรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญของ เรื่องขบขันนี้
อยู่ที่มี เรื่องที่ไม่น่า เป็นไปได้ต่าง ๆ อาจเป็น เรื่องเกี่ยวกับความโง่และกลโกง การแก้เผ็ด
การแสดงปฏิภาณไหวพริบ การพินันชนค่อ, ตัวเอกของเรื่องบางที เป็นคนโง่เง่าอย่างที่สุด
และทำ เรื่องผิดปกตวิสัยที่มนุษย์มีสติปัญญาคนธรรมดา เขาไม่ทำ (กุหลาบ มลลิกะมาส มปป. :
105-109) ใน เรื่องหนูแซ่ เป็น เรื่องขบขันของการฟังที่ผิดเพี้ยนไม่ชัดเจน แต่เนื้อ เรื่องก็สอด
คล้องค่อ เนื่องกันไค้คิดลอคทั้ง เรื่อง และยังสะท้อนให้ เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งแสดง
ให้ เห็นถึงความขยันหมั่นเพียร ความอดทนอดกลั้น ดังเช่นใน เรื่องมีตัวละคร 4 ตัว คือ พ่อแม่
ลูกสาว ลูกชาย ทุกคนจะขยันทำหน้าที่ของคน พ่อทำ เครื่องจักสาน แม่ทำกับข้าว ลูกสาวย้อมผ้า
ลูกชายทำนา ส่วน เรื่องลูกศิษย์หลวงพ่อ และอาจารย์ทองอยากดัง เป็น เรื่องเกี่ยวกับความโง่
และกลโกง การแสดงปฏิภาณไหวพริบ ขณะเดียวกันก็สะท้อนให้ เห็นถึงจริยธรรมและคติสอนใจ
เช่น คนโง่คกเป็น เที้ยของคนฉลาด และความละเอียดและเกรงกลัวค่อการกระทำชั่ว

จากการศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา
จะ เห็นว่ามโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา นั้นส่วนใหญ่ ปรากฏมโนทัศน์
ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ฉะนั้น เราจึงสามารถนำนิทานพื้นบ้าน
ของจังหวัดนครราชสีมา มาใช้ เป็นสื่อในการ เรียนการสอนจริยศึกษาได้ เป็นอย่างดี และในการนำ
นิทานพื้นบ้านมาใช้ในด้านการ เรียนการสอนจริยธรรมนั้น โดยครุณาาประยุกต์ เป็นกิจกรรมต่าง ๆ
เช่น นำนิทานมาเล่าให้ เด็กฟังโดยอาจจะ มีรูปภาพประกอบด้วย หรือแสดงบทบาทสมมติ หรือกรณี
ตัวอย่าง เป็นต้น การรวบรวมนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่ง
เป็นนิทานพื้นบ้านที่ได้จากการสัมภาษณ์ แล้วบันทึก เทปทุกคำพูด โดยไม่มีการขัด เกลาสำนวนใด ๆ
เพื่อให้คงไว้ซึ่งแบบฉบับของชาวบ้าน และจริยธรรมคั้งเดิมที่ยึดถือ จึงอาจจะ มีบาง เรื่องที่มีลักษณะ
ภาษาและ เนื้อ เรื่องที่ไม่เหมาะสมกับ เด็กระดับประถมศึกษา ฉะนั้นการที่ครุจะนำนิทานพื้นบ้าน

เหล่านี้มาใช้ในการสอนนั้น จะต้องมีการคัดเลือก เรื่องที่มี เนื้อหาสาระ และขีด เวลาสำนวนให้ เหมาะสมกับระดับของเด็ก แต่ให้คงไว้ซึ่งรายละเอียด วัตถุประสงค์และจริยธรรมค้ำ เกิมของ เรื่อง ซึ่งจะทำให้เด็กได้ เรียนรู้ในสิ่งที่สอดคล้องกับสภาพชีวิตของตนเองมากที่สุด นอกจากนี้ ยัง เป็นการปลูกฝังจริยธรรมที่สอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียน เนื่องจากลักษณะทั่วไป ของสังคมชนบทไทยนั้น สมาชิกของครอบครัวจะร่วมวงรับประทานอาหาร หลังจากนั้นก็เป็น เวลาพักผ่อน ซึ่งในช่วง เวลาที่พ่อแม่ หรือผู้ใหญ่มักจะ เล่านิทานโบราณคดีความ เชื่อ ถือของท้องถิ่นให้ครอบครัวฟังขณะ เดียวกันก็อบรมสั่งสอนให้รู้จักสำนึกในบาปบุญ คุณโทษ (อานนท์ อภากิริม 2515: 218)

จะ เห็นได้ว่านิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา มี เนื้อหาที่ปรากฏ โนทัศน์ทาง จริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ฉะนั้นจึงสามารถนำนิทานพื้นบ้านของ จังหวัดนครราชสีมา มา ใช้ เป็นสื่อในการ เรียนการสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษาได้ เป็นอย่างดี โดยที่ครูนำมาประยุกต์ เป็นกิจกรรมต่าง ๆ และขีด เวลาสำนวนให้ เหมาะสมกับระดับของเด็กซึ่ง จะทำให้ เด็กได้ เรียนรู้ในสิ่งที่สอดคล้องกับสภาพชีวิตของตนเองมากที่สุด

ข้อ เสนอแนะ

ข้อ เสนอแนะสำหรับครู

1. การนำนิทานพื้นบ้าน เหล่านี้มาใช้ประกอบการ เรียนการสอนวิชาจริยศึกษาในระดับ ประถมศึกษานั้น ครูจะต้องศึกษา เนื้อหาของนิทานให้สอดคล้องกับจริยธรรมที่จะสอน จะทำให้ นักเรียนมีความ เข้าใจในบท เรียนดีขึ้น ทั้งยังมีความสัมพันธ์กับสภาพชีวิตจริงของนักเรียนอีกด้วย ผู้วิจัยขอ เสนอแนะนิทานพื้นบ้านบาง เรื่องที่มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ปรากฏอยู่ดังนี้

1.1 นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานปรัมปรา ผู้วิจัยขอ เสนอแนะนิทานพื้นบ้านที่จะ ใช้ประกอบการ เรียนการสอนในห้อง เรียนดังนี้

1. พระนางวันไช้สอน เรื่อง ความกตัญญูกต เวที
2. พระปาดินนางอรพิมภ์ ใช้สอน เรื่อง ความ เมตตากรุณา
3. อินทปัดดา ใช้สอน เรื่อง ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละ

4. พระสุตมโนราห์ ใช้สอน เรื่อง ความอดทนอดกลั้น
5. เจ็ดคนน ไช้สอน เรื่อง ความกตัญญูกตเวที
6. คอยดูสิงหาราช ใช้สอน เรื่อง ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
7. ศุภมิตร เกลินี่ ใช้สอน เรื่อง ความเมตตากรุณา
8. นางสิบสอง ใช้สอน เรื่อง การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและ ร่างกายของบุคคลและสัตว์

1.2 นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานท้องถิ่น ผู้วิจัยขอ เสนอแนะนิทานพื้นบ้านที่จะ ใช้ประกอบการ เรียนการสอนในห้อง เรียน ดังนี้

1. แม่ชี ใช้สอน เรื่อง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ และ เรื่องการรักษาความสะอาด
2. ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ใช้สอน เรื่อง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ และ เรื่องการไม่พูดปด และไม่พูดบิด เบือน
3. ศรัทธา ใช้สอน เรื่อง ความ เป็นผู้มีเหตุผล
4. ผู้หญิงแสนกล ใช้สอน เรื่อง ความ เป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกลึกซึ้งชอบ
5. ชายสี่คน ใช้สอน เรื่อง การแสวงหาความรู้
6. สาม เกลอ ใช้สอน เรื่อง ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ

1.3 นิทานพื้นบ้านประเภท เทพนิยาย ผู้วิจัยขอ เสนอแนะนิทานพื้นบ้านที่จะ ใช้ ประกอบการเรียนการสอนในห้อง เรียน ดังนี้

1. เจ้ายอดทอง ใช้สอน เรื่อง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ
2. แก้วกำพร้าว ใช้สอน เรื่อง การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและ ร่างกายของบุคคลและสัตว์ และ เรื่องความกตัญญูกตเวที
3. กำนัดหอยโข่ง ใช้สอน เรื่อง ความเมตตากรุณา
4. หัวเขี้ยวไม่เป็นสามัคคี ใช้สอน เรื่อง ความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์
5. ความโลภความริษยาพาพินาศ ใช้สอน เรื่อง การไม่โลภและ ไม่ขโมย

1.4 นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานเรื่องสัตว์ ผู้วิจัยขอเสนอแนะนิทานพื้นบ้านที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน ดังนี้

1. แม่หมานิล ใช้สอนเรื่อง ความกตัญญูทดแทน
2. เต่ากับกระรอก ใช้สอนเรื่อง ความเมตตากรุณา
3. พญาน้ำกับพญากา ใช้สอนเรื่อง ความเป็นผู้มีเหตุผล
4. ทำไมความฝันไม่เป็นความจริง ใช้สอนเรื่องความ เมตตากรุณา
5. หอยกับกระด่าย ใช้สอนเรื่องความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ และเรื่องความเป็นผู้มีเหตุผล

1.5 นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานคลกขบขัน ผู้วิจัยขอเสนอแนะนิทานพื้นบ้านที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน ดังนี้

1. หูแฉะ ใช้สอนเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร และ เรื่องความอดทน ออกกำลังกาย
2. ลูกศิษย์หลงพ่อ ใช้สอนเรื่อง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ และ เรื่องความเป็นผู้มีเหตุผล
3. ทำไมพ่อตารักลูกเขยคนเล็ก ใช้สอนเรื่อง ความเป็นผู้มีเหตุผล
4. ไอ้สามเกลอ ใช้สอนเรื่อง การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม
5. หกสหาย ใช้สอนเรื่อง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ และ เรื่องความขยันหมั่นเพียร

2. การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนของครู ครูควรจะศึกษาเนื้อหา สำนวนภาษา และประเภทของนิทานพื้นบ้าน เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครในนิทาน นอกจากนี้ครูควรใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สนุกสนาน และมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

3. ครูอาจจะเชิญวิทยากรในท้องถิ่นที่มีความสามารถในการเล่านิทานพื้นบ้านมาเล่า นิทานให้นักเรียนฟัง ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความรู้ลึกซึ้งมากขึ้นระหว่างบ้านกับชุมชน ยังเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศและสร้างความสนุกสนานให้กับนักเรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร

1. ควรมีการนำนิทานพื้นบ้านมาสร้าง เป็นหนังสือส่ง เสริมการอ่านสำหรับเด็ก
ในท้องถิ่น
2. ควรมีการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น 4 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ เพื่อ เป็นประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการวิจัยเชิงทดลองนำนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นไปสอนในวิชาจริยศึกษา
ในระดับประถมศึกษา
2. ควรมีการศึกษวิเคราะห์ในด้านอื่น ๆ เช่น ลักษณะความเป็นพลเมืองดี หรือ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ